

NAQQIUT
Taarserpaa akissuteqaat 7. oktober 2012-imeersoq

Aatsitassarsiornermi ingerlatassanilu annertuuni suliffeqarfiit namminersortut sulisussanik avataaneersunik atuisinnaanermut atatillugu akissarsianut sulinermilu atugarisanut atuuttussat pillugit pisortat akuersissuteqaraangamik sutigut tamatigut sulinermut immikkut piumasaqaatit ILO-mi isumaqatigiissummi 94-imi, pingaernerusumillu art. 2-mi allassimasut, qulakkersimasarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersoq)

Siullermeernera

Aallaqqaasiullugu erseqqissaatigissarava pisortanut isumaqatigiissutini sulinermut immikkut piumasaqaatit pillugit ILO-mi isumaqatigiissut nr. 94, taamaallaat pisortat akiligaannik illuliortiternissamik sanaartornissamillu pisortanut isumaqatigiissutini atorneqartarmat. Akerlianilli namminersortut aningaasalersugaannik illuliortiternissamut sanaartornissamullu isumaqatigiissutini isumaqatigiissut atorneqarneq ajorpoq, soorlu aatsitassarsiornermik suliniutinut imaluunniit suliniutinut angisuunut atorneqarneq ajorluni.

Siunnersuuteqartup tunngavilersuutimini oqaatigaa, siunnersuutip akuerineqarnera suliffeqarfiit ilaasa aatsitassarsiornermik suliniummik unitsitsiinnarnerannik kinguneqarsinnaasoq. Tamanna Naalakkersuisut isumaqatigaat, suliniutilu pilersaarutaasut piviusunngortissinnaanerat pillugu siunnersummik akuersissuteqarnerup aalajangiisutut pingaaruteqalersinnaanera isumaqatigalugu.

Taamaasilluni namminersorlutik inuussutissarsiortut akornanni aalajangersimasumik suliaqarfiusut kisiisa isumaqatigiissummik, pisortat illuliortiternermik sanaartornermillu suliarinnittussarsiuussisarnerannut atorneqartussanut naatsorsuussamik malinninnissamik pisussaaffilernissaat eqqumiilluinnassaaq. Aatsitassarsiornermik suliaqarfik sulisitsisunik sulisitanik amerlaqisunik atuiffiusarpoq, taakkunannga amerlaqisut suliffeqarfiullutik nunanit allaneersut, suliassanik piffissa killiligaasunik suliarinnittartut. Sulisitsisut taakku aatsitassarsiornermi suliniutini imaluunniit suliniutini angisuuni suliffeqarfiutaat suliaqaraangamik ILO-mi isumaqatigiissummik nr. 94-imik malitsinissamik pisussaaffilertarnissaannut, ingerlatanili allani suliaqaraangamik taamatut iliortannginnissaannut immikkut ittumik inatsiliortoqarnissaa pisariaqassaaq. Suliffeqarfiit taakku inuussutissarsiutinik suliniutinik allanik suliaqaraangata piumasaqaataasumut attuumassuteqassanngillat.

Nunatsinni aningaasarsiat pillugit siornagut ileqquliussaasimasumik inatsisitigut aalajangersaasoqartarsimannngilaq.

Aatsitassarsiornermik suliaqarfiusumi suliniutinilu angisuuni aningaasarsiat

minnerpaaffissaannik qaffasissunik inatsisitigullu aalajangersagaasunik qaffasissusiliineq unammillersinnaasusitsinnut sanngeereersumut ajorseriaataasumik kinguneqassaaq. Sulisoqarnermut tunngasuni oqimaaqtigiiinngitsumik pissutsit suli annertunerulissapput, sulisinnaasallu ilaat suli avataaniitaanerulissallutik, taamaasillunilu aamma aningaasarsiornerup imminut nammassinnaasunngortinnissaanut periarfissakinnerulersitsissalluni. Sulinuit angisuut eqqarsaatigalugit suliniuitit suliffinnik ataavartunik amerlaqisunik kinguneqarsinnaagaluit Nunatsinni piviusunngortinneqannginnissaat immikkut ulorianataavoq, nunanili sanaartornerup nalaani aningaasarsiakinneruffiusuni piviusunngortinneqassallutik. Tassalu nunani aningaasaliiffigissallugit akikinnerusuni.

Taamaattorli Sulisoqarnermut Ministereqarfimmi aamma Nunanut allanut Ministereqarfimmi ILO-p Najoqqutassiaani artikel 35, atortussangortitsisarnernik aalajangersaasusoq nalornissutigineqarsimavoq. Kalaallit Nunaanni isumaqatigiissut nr. 94-ip atuutssisaneranik Inatsisartut isummersinnaanerat sioqqullugu nalornissuteqarneq tamanna qulaajarneqassaaq.

Aammattaaq nalornissutigisaq paasisaqarnissamillu pisariaqartitsineq Sulisoqarnermut Ministereqarfimmit allakkiamit 7. oktober 2012-imik ullulerneqarsimasumit malitseqarpoq. Naalakkersuisut allakkiaq e-mailikkut ataasinngornermi 8. oktoberimi, nal. 13:50 tiguaat. Isumaqatigiissutit arlallit Kalaallit Nunaannut atuuttuunerat pillugu ukiuni arlalissuarni annertuumik nalornissuteqartoqartarsimanera, ilaatigullu ILO-mi isumaqatigiissummut nr. 94-imut tunngatillugu Ministereqarfip allakkiami inerniliissutitut paasinerarpaa. Ministereqarfilla nangilluni allappoq siusinnerusukkut – ILO-p, Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni allaqatigiittarnikkut isumaqatigiissut sorliit Kalaallit Nunaannut atuuttuunersut paasiniarsarinerat misilerarneqartarsimasut. Qaqgukkulli inaarutaasumik inerniliisoqarpasissimanani. Taamaallilluni illuatungerit pingasut akuerisaannik arlaannik ”inernerititamik” uppernarsaateqartoqannginnera Ministereqarfip oqaatigaa. Taamaattorli Sulisoqarnermut Ministereqarfip paasinninera naapertorlugu ILO-mi isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut atorneqarsinnaavoq, akuersissuteqarnerup nalaani Kalaallit Nunaat suliaqarfiusumik tigusinnissimanani danskit isumaqatigiissummit akuersissuteqarnerminnik ILO-mut tamanna pillugu nalunaaruteqarsimannngikkaluarpatluunniit.

Ukiut qulikkaartut ingerlaneranni ILO-mi Najoqqutassiaami artikel 35 naapertorlugu Kalaallit Nunaat nunap pingarnerusup avataaniittutut nunap ilaasuuneranik ILO-mi allaffeqarfik isumaqarsimavoq, taamaallillutillu isumaqatigiissutaasup danskinit akuersissutiginerata nalaani imaluunniit kingusinnerusukkut tamanna pillugu immikkut ittumik nalunaaruteqartoqanngippat Kalaallit Nunaannut ILO-mi isumaqatigiissutaasut atuutissanatik. Aammattaaq ilaatigut isumaqatigiissummi nr. 94-ip Kalaallit Nunaannut atuutissannginneranik ILO-mi allaffeqarfik isumaqarsimavoq.

Naalakkersuisut 2011-p naanerani aamma 2012-imi ILO-mi allaffeqarfimmut saaffiginnissimapput allaffeqarfip illu isumaanik oqaluuserinnissimallutik.

Tamatuminnga tunngaveqarluni ILO-mi allaffeqarfip naalakkersuisunut 2012-imi apriilimi allakkatigut nalunaarpoq allaffeqarfip ilaatigut isumaqatigiissummi nr. 94 Kalaallit Nunaannut atuussinnaasutut isiginiaraa, kingornatigut qaammatit pingasut iluini naalakkersuisut tamanna pillugu allakkatigut allamik nalunaaruteqassanngippata.

ILO-mi isumaqatigiissutit sorliit Kalaallit Nunaannut atuuttussaanerinik Naalakkersuisut aamma Inatsisartut isummernissaannut suliap saqqummiunneqarnissaa pillugu piaarnerpaamik aammalu qaammatinik pingasunik piffissaliissutip qaangiutinnginnerani danskit naalakkersuisuisa ILO-mi allaffeqarfimmut nalunaaruteqarnissaat allakkatigut 24. maj

2012-imi ullulerneqartutigut sulisoqarnermut ministeri qinnuigisimavara. Danskit naalakkersuisusa taamatut isumaqtigiissuteqannginneranni ILO-mi Najoqqutassiami artikelite Kalaallit Nunaannut pingaarutillit nassuaatigineri pillugit Naalakkersuisunit oqaaseqaateqarfisassanngorlugit saqqummiunneqartarnissaannik ILO-mi allaffeqarfimmik isumaqtigiissuteqartarnissaq danskit naalakkersuisusa ILO-mi allaffeqarfimmut nalunaarutigisassagaat allakkanni aamma qinnutigaara.

ILO-mi allaffeqarfimmut allakkani 22. juni 2012-imeersuni danskit naalakkersuisusa qaammatinik pingasunik piffissaliissummik ILO-mi allaffeqarfiup piffissaliiffittut killeqarfeerutsinnissaanik qinnutigaat, pineqartumi danskit naalakkersuisui aamma Naalakkersuisut ataatsimoorullugu paasinnissuseqarnissaasa tungaannut, tamatuminngalu allaffeqarfimmut nalunaarutiginninnissaasa tungaanut atuuttussamik. Pineqartumi Naalakkersuisut aamma Inatsisartut aalajangiussinerat tassaasoq danskit naalakkersuisusa pineqartumi inaarutaasumik akissuteqarnermik nalunaaruteqarnissaanut piumasaqataasoq allakkani aamma paasissutissiissutigineqarpoq.

Taamaattumik ullormut oqaluuserisassani immikkoortoq 19-imi aalajangiussassatut siunnersuummut atatitamut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuut manna saqqummiunniarpaat:

”ILO-mi isumaqtigiissut 94 pillugu apeqqummik nalornissutaasup peerneqarnissaa aammalu Inatsisartut oqaluuserinninnissaannut pitsaanerpaamik aalajangiussinissamik tunngavissiinissaq siunertaralugit tamanna pillugu Naalakkersuisut nassuaasiornissaat peqqussutigineqarpoq.”

Ullormut oqaluuserisassani immikkoortoq 19-imut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut innersuuteqarlutik Naalakkersuisut siunnersuutip itigartissutiginissaa inassutigissavaat.